

3. PODACI O REALIZACIJI AKCIONOG PLANA OD SEPTEMBRA 2006. DO DECEMBRA 2007.

"Malo je urađeno na sprovođenju akcionog plana za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala."

*Izveštaj o napretku Crne Gore za Montenegro 2007. godinu
Evropska Komisija, Brisel 6. novembar 2007. godine*

3. PODACI O REALIZACIJI AKCIONOG PLANA OD SEPTEMBRA 2006. DO DECEMBRA 2007.

Ovo poglavlje sadrži informacije o sprovođenju mjera definisanih Akcionim planom za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala u periodu od njegovog usvajanja, od septembra 2006. godine, do kraja 2007. godine.

Vlada je usvojila Akcioni plan za sprovođenje Programa borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala na sjednici održanoj 24. avgusta 2006. godine.

Akcionim planom obuhvaćen je niz sistemskih reformi kao i veliki broj konkretnih mjera za jačanje kapaciteta državnih institucija koje su nosioci borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala. Plan određuje dinamiku izvršenja mjera, nosioce njihove realizacije, indikatore uspjeha, kao i faktore rizika za implementaciju.

MANS prati sprovođenje Akcionog plana tako što za svaku od 280 aktivnosti koje su predviđene tim dokumentom, nadležnim državnim institucijama podnosi zahtjeve za informacijama, na osnovu Zakona o slobodnom pristupu informacijama. U cilju praćenja realizacije predviđenih aktivnosti, zahtjevi se podnose za svaki indikator propisan Akcionim planom i to onim institucijama koje su, prema tom dokumentu, zadužene za sprovođenje konkretne aktivnosti.

Od septembra 2006. godine do kraja 2007, nadležnim institucijama je upućeno preko 2,5 hiljada zahtjeva za informacijama i na osnovu njihovih odgovora je sačinjen ovaj izvještaj.

Informacije o realizaciji mjera su date po poglavljima Akcionog plana i odnose se na političke i međunarodne obaveze djelovanja, opšte ciljeve i specifične mjere za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala.

Za svaku od oblasti koje tretira Akcioni plan dati su podaci o broju mjera koje su potpuno realizovane, djelimično realizovane, nisu realizovane i onih o čijem sprovođenju nemamo informacija. Takođe su date i informacije o realizaciji mjera u smislu poštovanja rokova propisanih Akcionim planom.

Detaljne informacije o realizaciji svake od mjera predviđenih Akcionim planom se, u formi tabelarnog prikaza, se nalaze u četvrtom poglavlju

3.1. Sažetak

U periodu od septembra 2006. godine kada je počelo sprovođenje Akcionog plana, do kraja 2007. godine, realizovano je 26% predviđenih mjera, djelimično je realizovano 28%, a 38% mjera nije realizovano, dok za 8% mjera, nadležne institucije nisu dostavile informacije o realizaciji.

Većina mjera koje su realizovane su sprovedene u rokovima propisanim Akcionim planom, dok je za realizaciju skoro polovine mjera koje su samo djelimično sprovedene istekao predviđeni rok. Dvije trećine aktivnosti koje nisu sprovedene su, prema Akcionom planu, već trebale da budu realizovane, kao i polovina od ukupnog broja mjera o čijoj realizaciji informacije nisu bile dostupne.

U oblasti koja se odnosi na **političke i međunarodne obaveze djelovanja, a kojom se** definiše okvir za realizaciju ostalih mjera iz Akcionog plana, sprovedeno je 39% predviđenih aktivnosti, 24% je djelimično realizovano, a 35% nije realizovano, dok za 2% nema informacija o realizaciji.

Skupština je usvojila Deklaraciju o borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala, ali još uvijek nije uspostavila tijelo zaduženo za kontrolu njenog sprovođenja, ratifikovane su dvije antikorupcijske konvencije Savjeta Evrope i usvojen niz zakona.

Još uvijek nije završen rad na izmjenama krivičnog zakonodavstva, nije bilo aktivnosti na izmjenama poreskih zakona, u dijelu oduzimanja nezakonito stečene imovine na koju nije plaćen porez, niti je usvojen novi Zakon o konfliktu interesa.

U okviru **opštih ciljeva**, sprovedena je skoro trećina (29%) mjera, za 39% je realizacija u toku, a 32% mjera nije realizovano.

Posebno značajan napredak u ovoj oblasti predstavlja uspostavljanje takozvane tripartitne radne grupe koju čine predstavnici sudstva, tužilaštva i policije, a koja je zadužena unaprijede efikasnosti dokazivanja slučajeva korupcije i organizovanog kriminala, ali nema podataka o njenim rezultatima.

Veliki problem ostaje nepostojanje kontrole nad sprovođenjem mjera tajnog nadzora, i neuporedivost statističkih podataka o predmetima iz oblasti korupcije i organizovanog kriminala koje vode policija, tužilaštvo i sudstvo, a koji bi omogućio procjenu efikasnosti rada tih institucija.

Policija nije uspostavila procedure za podnošenje prijave građana za korupciju u toj instituciji, niti je vršila istraživanja o pojavnim oblicima, uzrocima i metodama nastanka korupcije u policiji.

Nije rađeno na identifikaciji diskrecionih ovlašćenja državnih funkcionera, a Zakon o nedozvoljenoj medijskoj koncentraciji još uvijek nije usvojen. Nisu usvojeni Akcioni planovi za borbu protiv korupcije na lokalnom nivou.

Sprovedena je četvrtina (23%) **specifičnih mjera za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala**, djelimično je realizovano 26%, a nije bilo aktivnosti na realizaciji 40% od kojih je za dvije trećine istekao rok za realizaciju predviđen Akcionim planom.

Utvrđena je obaveza omogućavanja pristupa policiji elektronskim bazama podataka kroz sklapanje sporazuma sa Poreskom upravom i jednim operaterom telekomunikacionih usluga, i obezbijedeni su linkovi sa bazom podataka Poreske uprave.

Sa druge strane, Policija nije osposobljena da štiti lica koja prijavljuju krivična djela korupcije i organizovanog kriminala, niti su uspostavljeni mehanizmi za zaštitu službenika policije.

Povećane su zarade sudija i tužilaca, ali nije formiran nezavisni sudski budžet, nisu izabrani članovi Sudskog savjeta, niti uspostavljeni kriterijumi i procedure u postupku izbora sudija.

Elektronski sistem šifriranja i raspodjele sudskih predmeta i informacioni sistem tužilaštva još uvijek nisu uvedeni.

Od svih institucija zaduženih za realizaciju mjera iz ove oblasti, Savjet za privatizaciju je imao najmanji procenat realizacije, djelimično je proveo 25%, a nije realizovao 75% predviđenih aktivnosti, od kojih je za većinu istekao rok postavljen Akcionim planom.

Izveštaj pokazuje da čak i u slučajevima kada su institucije sprovele predviđene aktivnosti, one nisu dale željene efekte. Tako nema prijave konflikta interesa u privatizaciji, a dostavljene su 4 pritužbe na proces privatizacije, Poreskoj upravi je prijavljen jedan inspektor zbog korupcije, a Uprava carina nije dobila ni jednu pritužbu zbog korupcije službenika preko SOS telefona. Obje uprave su sprovele na hiljade unutrašnjih kontrola, čiji rezultat su prijave protiv tri carinika podnešene tužilaštvu.

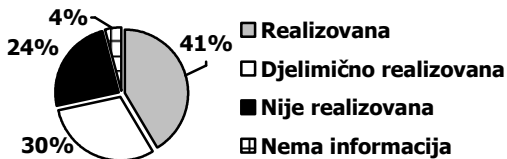
Priložena tabela predstavlja sumarni prikaz realizacije mjera definisanih Akcionim planom.

Poglavlje	Realizovana				Djelimično realizovana				Nije realizovana				Nema informacije				Ukupno
	ukupno	u roku	nakon roka	u %	ukupno	u roku	nakon roka	u %	ukupno	u roku	nakon roka	u %	ukupno	u roku	nakon roka	u %	
Političke i međunarodne obaveze djelovanja	19	15	4	41%	14	5	9	30%	11	2	9	24%	2	1	1	4%	46
Opšti ciljevi	12	12	0	24%	22	18	4	45%	15	11	4	31%	0	0	0	0%	49
Efikasno krivično gonjenje	2	2	0	18%	4	3	1	36%	5	4	1	45%	0	0	0	0%	11
Prevenција i edukacija	8	8	0	30%	14	12	2	52%	5	4	1	19%	0	0	0	0%	27
Javnost, civilno društvo, mediji i lokalna samouprava	2	2	0	18%	4	3	1	36%	5	3	2	45%	0	0	0	0%	11
Specifične mjere	38	35	3	20%	55	20	35	30%	69	21	48	37%	24	14	10	13%	186
Efikasno krivično gonjenje i suđenje	25	23	2	26%	25	6	19	26%	30	8	22	32%	15	8	7	16%	95
<i>Tužilaštvo</i>	5	3	2	29%	7	0	7	41%	3	0	3	18%	2	0	2	12%	17
<i>Policija</i>	20	20	0	29%	16	4	12	23%	22	5	17	31%	12	7	5	17%	70
<i>Sudstvo</i>	0	0	0	0%	2	2	0	25%	5	3	2	63%	1	1	0	13%	8
Eksterna i interna revizija budžeta	1	1	0	17%	1	1	0	17%	2	2	0	33%	2	2	0	33%	6
Savjet za privatizaciju	0	0	0	0%	3	0	3	25%	9	1	8	75%	0	0	0	0%	12
Uprava za sprečavanje pranja novca	3	2	1	23%	4	3	1	31%	4	1	3	31%	2	2	0	15%	13
Komisija za javne nabavke	1	1	0	8%	2	0	2	17%	7	4	3	58%	2	0	2	17%	12
Komisija za konflikt interesa	0	0	0	0%	5	1	4	56%	4	0	4	44%	0	0	0	0%	9
Poreska uprava	5	5	0	38%	3	2	1	23%	4	2	2	31%	1	0	1	8%	13
Uprava carina	2	2	0	14%	5	2	3	36%	6	0	6	43%	1	1	0	7%	14
Uprava za anti-korupcijsku inicijativu	1	1	0	8%	7	5	2	58%	3	3	0	25%	1	1	0	8%	12
UKUPNO (1. 09. 2006. do 31. 12. 2007.)	69	62	7	25%	91	43	48	32%	95	34	61	34%	26	15	11	9%	281
Ukupno u periodu od 1.09.2006. do 31.08.2007.	58			21%	61			22%	120			43%	42			15%	281
Podaci za period od 31.08.2007. do 31.12.2007.	11				30				-25				-16				

Tabela 4: Procenat realizacije mjera po oblastima definisanim Akcionim planom za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala

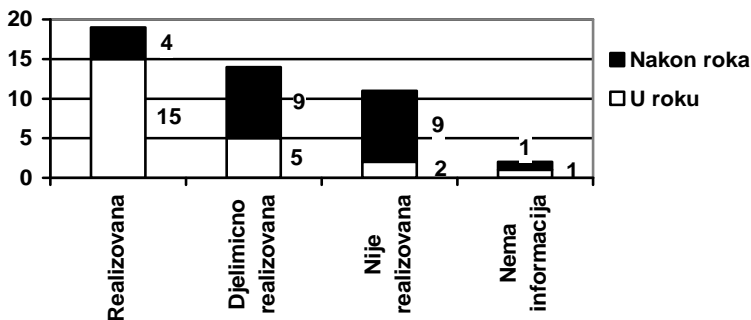
3.2. Političke i međunarodne obaveze djelovanja

Prvo poglavlje Akcionog plana definiše mjere koje predstavljaju preduslov za realizaciju ostalih djelova, gdje je poseban naglasak stavljen na usvajanje zakonske regulative i njeno usklađivanje sa međunarodnim konvencijama, kao i uspostavljanje uslova za regionalnu saradnju u borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala.

Od planiranih 46 mjera u oblasti političke i međunarodne obaveze djelovanja realizovano je 19, djelimično je realizovano 14, nije realizovano 11 predviđenih mjera, a institucije nisu imale informacije o realizaciji dvije mjere.

Većina mjera koje su realizovane su završene u roku predviđenom planom, dok je rok za realizaciju istekao za većinu mjera koje su samo djelimično realizovane. Istekao je rok za sprovođenje većine mjera koje nisu realizovane do kraja 2007. godine, kao i za 1 mjeru o čijoj realizaciji nema informacija.

Skupština Crne Gore je poslednjeg radnog dana u 2007. godini usvojila Rezoluciju o borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala¹, ali još uvijek nije uspostavila posebno skupštinsko tijelo za praćenje njenog sprovođenja.

Nacionalna komisija za implementaciju Akcionog plana za sprovođenje Programa borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala je osnovana od strane Vlade 15. februara 2007. godine i od svog osnivanja pa do kraja 2007. godine održala je tri sjednice i usvojila jedan izvještaj o sprovođenju Akcionog planabya period od septembra 2006. do kraja maja 2007. godine.

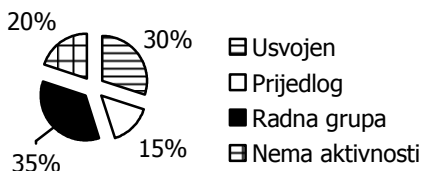
Komisija je na sjednici od 16. marta 2007. usvojila Poslovnik o radu² i obrazac po kome institucije mjesečno izvještavaju o sprovođenju Akcionog plana. Na drugoj sjednici održanoj u julu usvojen je Prvi izvještaj o sprovođenju Akcionog plana i odlučeno da institucije u narednom periodu podnose tromjesečne izvještaje Komisiji. Na trećoj sjednici održanoj 25. decembra je donešena odluka o uspostavljanju radne grupe koja će analizirati sprovođenje Akcionog plana i predložiti izmjene i Programa borbe protiv korupcije i samog Akcionog plana, a koju će činiti predstavnici institucija koje učestvuju u radu Komisije³. Većina od 31 nadležne institucije, je Nacionalnoj Komisiji redovno dostavljala izvještaje o implementaciji mjera iz Akcionog plana.

¹ Za Rezoluciju je glasao 51 poslanik, 5 je bilo protiv, ni jedan nije bio uzdržan, a 25 poslanika nije prisustvovalo glasanju.

² Tekst Poslovnika o radu Komisije je dat u aneksu 2

³ Članovi Komisije su: potpredsjednik Vlade, tri ministra, Vrhovni državni tužilac, predsjednik Vrhovnog suda, dva poslanika, direktor Uprave policije i Uprave za antikorupcijsku inicijativu i MANS, kao jedini predstavnik NVO.

Zakoni koji su direktno relevantni za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala

Usvojeno je 6 zakona direktno relevantnih za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala, 3 zakona su data Skupštini na usvajanje, za izradu 7 zakona su formirane radne grupe, a nije bilo aktivnosti na izradi 4 predviđena zakona.

Od usvajanja Akcionog plana do kraja 2007. godine usvojeni su zakoni:

1. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma (29. novembar 2007.)
2. Zakon o pružanju međunarodne pravne pomoći u krivičnim stvarima (26. decembar 2007.)
3. Zakon o zaradama i ostalim primanjima državnih funkcionera (26. decembra 2007.)
4. Zakon o odgovornosti pravnih lica za krivična djela (27. decembar 2006.)
5. Zakon o zaradama i drugim primanjima nosilaca pravosudnih i ustavnosudskih funkcija, (stupio na snagu od 1. septembra 2007.)
6. Zakon o javnim nabavkama (stupio na snagu 29. jula 2006.)

Utvrđeni su predlozi

1. Zakona o određivanju stepena tajnosti podataka,
2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o bankama,
3. Zakona o finansiranju političkih partija,

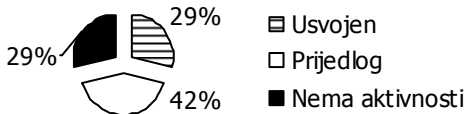
Formirane su radne grupe i u toku je izrada:

1. Zakona o zaštiti podataka ličnosti,
2. Zakona o telekomunikacijama,
3. Zakonika o krivičnom postupku i Krivičnog zakonika (nema aktivnosti na izradi KZ-a),
4. Zakona o izmjenama i dopunama Carinskog zakona,
5. Zakona o staranju o privremeno i trajno oduzetoj imovini ,
6. Zakona o sprječavanju konflikta interesa,
7. Zakona o zaštiti lica koja prijavljuju korupciju.

Nije bilo aktivnosti nadležnih državnih institucija na izradi zakona:

1. Poreskih zakona, u dijelu oduzimanja nezakonito stečene imovine na koju nije plaćen porez,
2. Zakona o lobiranju,
3. Izmjene i dopune Zakona o budžetu, u vezi raspodjele prihoda od oduzete imovine,
4. Zakon o nacionalnom DNK registru.

Zakoni iz domena opšte zakonodavne reforme relevantni za borbu protiv korupcije

Iz domena opšte zakonodavne reforme, usvojena su 2 zakona relevantna za borbu protiv korupcije, 3 je Vlada predložila Skupštini, a nije bilo aktivnosti državnih organa na izradi 2 zakona.

- Usvojen je Zakon o azilu i stupio je na snagu 25. jula 2006. godine.
- Usvojene su Izmjene i dopune Zakona o finansiranju lokalne samouprave 27. decembra 2007.
- Predlog Zakona o strancima je poslat Skupštini na usvajanje.
- Predlog Zakona o svojisko-pravnim odnosima je poslat Skupštini na usvajanje
- Predlog Zakona o o obligacionim odnosima je poslat Skupštini na usvajanje
- Nije bilo aktivnosti nadležnih institucija na izradi Antimonopolskog zakona i izmjenama i dopunama Zakona o privatizaciji privrede.

Uprava za anti-korupcijsku inicijativu je dostavila analizu usklađenosti nacionalnog zakonodavstva sa UN Konvencijom protiv korupcije koja je u saradnji sa OEBS-om i UNDP-jem inovirana u skladu sa inputima nadležnih organa od maja 2007. Eksperti UN su u saradnji sa Upravom analizirali usklađenost Zakona o javnim nabavkama, Krivičnog zakonika i Zakonika o krivičnom postupku, i Zakona o konfliktu interesa, sa UNCAC-om. U posmatranom periodu nije bilo izmjenjena i dopuna postojećih zakona u cilju njihovog usklađivanja sa Konvencijom UN-a protiv korupcije.

Skupština je 26. decembra 2007. usvojila Predlog zakona o ratifikaciji građanskopravne konvencije o korupciji, a 27. novembra je ratifikovala dodatni protokol uz Krivično – pravnu konvenciju o korupciji.

Ministarstvo pravde je u saradnji sa Savjetom Evrope analiziralo usklađenost Krivičnog zakonika u dijelu koji se odnosi na prošireno oduzimanje imovinske koristi sa međunarodnim standardima. Nije rađeno na harmonizaciji zakonodavstva sa konvencijom UN (Palermo, UNTOC konvencija), i drugim konvencijama iz oblasti borbe protiv organizovanog kriminala.

Od usvajanja Akcionog plana tužilaštvo je potpisalo pet bilateralnih sporazuma o saradnji sa tužilaštvima Rusije, Ukrajine, Makedonije, Srbije i Albanije, dok je Uprava policije potpisala sporazum sa policijom Belgije. Ministarstvo unutrašnjih poslova i javne uprave i Ministarstvo pravde nisu potpisivali sporazume o saradnji na borbi protiv korupcije sa ministarstvima u regionu. Uprava carina je potpisala sporazum o saradnji i uzajamnoj pomoći sa Slovenijom, Albanijom i Srbijom, a početkom 2008. godine stupio je na snagu Protokol o uzajamnoj administrativnoj pomoći u carinskim pitanjima između Crne Gore i zemalja EU.

Tužiocima ne vode posebne evidencije o krivičnim prijavama koje su podnešene u okviru regionalne saradnje, jer prema njihovom obrazloženju, nemaju zakonsku obavezu da to rade, dok je prema podacima koje je dostavila Uprava policije, sprovedeno osam međunarodnih policijskih operacija. Ministarstvo inostranih poslova i Ministarstvo pravde nemaju informacija o mjerama koje se preduzimaju na poboljšanju regionalne saradnje u oblasti borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala.

Uprava za antikorupcijsku inicijativu je sačinila Izvještaj o sprovođenju nacionalnih prioriteta iz Deklaracije o 10 zajedničkih mjera za suzbijanje korupcije koji se odnosi na implementaciju tri od predviđenih 10 mjera.

Nadležne institucije⁴ nisu radile posebne izvještaje o realizaciji preporuka GRECO-a o procjeni antikorupcijskih mjera i aktivnosti, a očekuje se da prvi izvještaj bude urađen u maju 2008. godine.

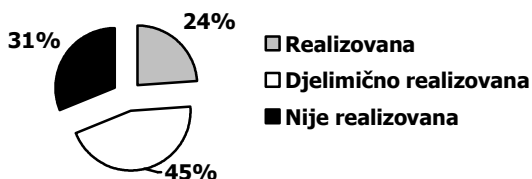
Povećana su budžetska sredstva za sve institucije koje su nadležne za sprovođenje mjera iz Akcionog plana, kako u 2007. godini, tako i u 2008.

Od svih institucija nadležnih za definisanje prioriteta, izradu projekata i njihovo kandidovanje kod međunarodnih organizacija i institucija⁵, Uprava carina je podnijela 9 predloga projekta kojim je traženo preko 1,9 mil €, Uprava za antikorupcijsku inicijativu je podnijela 4 projekta, a realizuje se projekat u saradnji sa kancelarijom UNDP-ja od 250.000 eura. Uprava policije je podnijela 3 projekta ukupne vrijednosti 1.7 mil €, 2 je realizovala, a 2 su u toku vrijednosti oko 400.000 €. Poreskoj upravi je u okviru IPA 2007 odobren jedan projekat, a jedan je podnjet za sredstva iz IPA 2008. Sredstva iz IPA 2007 u iznosu od 3 mil € za projekte u oblasti borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala se očekuju u drugoj polovini 2008. godine.

⁴ Ministarstvo finansija, Ministarstvo pravde, MUP i JU, Uprava policije, VDT i Uprava za antikorupcijsku inicijativu

⁵ Ministarstvo finansija, MUP i JU, Uprava carina, Sekretarijat za evropske integracije, Uprava za antikorupcijsku inicijativu, Uprava policije

3.3. Opšti ciljevi

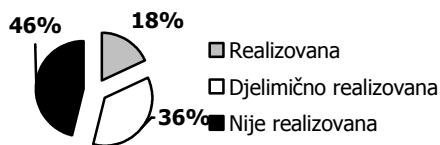

Od planiranih 49 mjera u oblasti opštih ciljeva realizovano je 12 mjera, djelimično realizovano 22, nije realizovano 15 predviđenih mjera.

Sve mjere koje su realizovane su završene u roku predviđenom Akcionim planom, dok je rok za realizaciju istekao za četiri mjere koje su samo djelimično realizovane. Istekao je rok za sprovođenje četiri mjera koje nisu realizovane do kraja 2007. godine.

3.3.1. Efikasno krivično gonjenje

Od planiranih 11 mjera u oblasti efikasnog krivičnog gonjenja u cilju suzbijanja korupcije i organizovanog kriminala realizovane su 2 i to u rokovima predviđenim planom, 4 su djelimično realizovane, za 1 od njih je istekao rok propisan planom, a 5 predviđenih mjera nije realizovano, pri čemu je za jednu istekao rok za realizaciju.

U periodu od stupanja na snagu Akcionog plana, u septembra 2006. do kraja 2007. godine ni jedna od nadležnih institucija, sudstva, tužilaštva i policije, nije sprovela procjenu potreba kadrova za obukom u oblasti borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala, ali je organizovan niz seminara, uglavnom od strane međunarodnih organizacija.

Nije vršena procjena postojećeg stanja, definisanje standarda, evaluacija predmeta, izrada zajedničkih analiza sudstva, tužilaštva i policije o radnjama dokazivanja u prekrivičnom i istražnom postupku, i izrada preporuka za dalji rad.

Zakon o odgovornosti pravnih lica za krivična djela je usvojen i stupio je na snagu 19. januara 2007.

Nije vršen ni jedan oblik kontrole nad sprovođenjem mjera tajnog nadzora (MTN): Vrhovni sud, ni Vrhovni državni tužilac ne posjeduju informacije o kontroli koju je vršilo sudstvo, odnosno tužilaštvo, Skupština nije vršila kontrolu nad primjenom MTN. nije vršena ni interna kontrola u vezi sa primjenom MTN-a, jer, prema navodima Uprave policije, nisu dobijali pritužbe građana po tom osnovu.

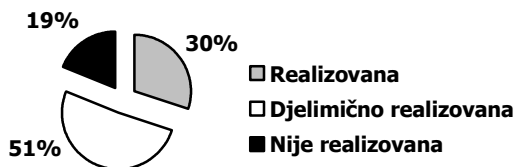
Skupština nije izabrala članove Sudskog savjeta, a mandat prethodnih je istekao 02. decembra 2006.

Vrhovni sud i Uprava policije nisu vršili analizu kadrovske stanja, sudstvo nema podataka o zapošljavanju novih kadrova, a Uprava policije je zaposlila nekoliko desetina novih službenika i preuzela skoro 500 zaposlenih iz Ministarstva unutrašnjih poslova i javne uprave, dok je zaposleno 6 zamjenika državnih tužilaca.

Nije formiran poseban nezavisan organ za upravljanje oduzetom imovinom.

Nema analiza o zajedničkim statističkim pokazateljima koji bi obuhvatili sudstvo, tužilaštvo i policiju. Formirana je tripartitna komisija sa zadatkom da osmisli metodologiju praćenja statističkih podataka koju bi koristile sve navedene institucije, kako bi njihovi podaci bili uporedivi. Tripartitna komisija je održala 11 sjednica, a u Nacrtu drugog izvještaja Nacionalne komisije su navedeni podaci sudstva i tužilaštva po prijavi i broju prijavljenih lica zbog krivičnih djela korupcije, odnosno broju presuda, dok se statistički podaci Uprave policije još uvijek odnose na krivična djela, pa ih nije moguće porediti sa statistikom tužilaštva i sudstva.

3.3.2. Prevencija i edukacija

Od planiranih 27 mjera u oblasti prevencije i edukacije realizovano je 8 mjera i to u rokovima predviđenim Akcionim planom, djelimično je realizovano 12, od kojih je za dvije istekao rok za realizaciju, nije realizovano 5 predviđenih mjera, od čega je istekao rok za realizaciju 1 mjere.

Prema poslednjim raspoloživim podacima iz godišnjeg izvještaja o radu Vrhovnog državnog tužioca za 2006. godinu, obezbijeđen je radni prostor za šest osnovnih tužilaštava, dok podaci o stanju u sudstvu nisu poznati, jer ih Vrhovni sud ne posjeduje. Zarade sudija i tužilaca su, prema novom zakonu uvećane za 35%, a povećanje je stupilo na snagu od 1. septembra 2007. godine.

Etički kodeks državnih tužilaca i zamjenika državnih tužilaca je usvojen, a nije bilo prijava njegovog kršenja. Prema informacijama Vrhovnog suda, u primjeni je Etički kodeks koji je donijelo Udruženje sudija RCG, osnovano kao nevladina organizacija, dok Sudski savjet nije izabran u Skupštini, a mandat predhodnog je istekao 02. decembra 2006. godine. Podatak o kršenju etičkog kodeksa sudija – nema.

Kancelarija za prijavu slučajeva korupcije u sudstvu je uspostavljena pri Vrhovnom sudu 17. oktobra 2005. godine, a u periodu sprovođenja Akcionog plana, od septembra 2006. do kraja 2007. godine, prijavljeno je 6 slučajeva čija obrada je još uvijek u toku.

Prema podacima iz Uprave policije u periodu od 16 mjeseci primjene Akcionog plana, Etički odbor je razmatrao 38 predmeta kršenja Kodeksa policijske etike i odlučio da je 36 službenika procesuirao nadležnom disciplinskom tužiocu. Nema podataka o procentu službenika Uprave policije koji su upoznati sa Kodeksom.

Uprava policije navodi da je u cilju stvaranja pravnih uslova za definisanje procedura za prijavu korupcije u policiji, od strane Uprave policije upućen je predlog za donošenje Zakona o zaštiti lica koja prijavljuju korupciju Ministarstvu unutrašnjih poslova i javne uprave.⁶

Kriterijumi za zapošljavanje u policiji⁷ su definisani Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva unutrašnjih poslova i javne uprave (član 17). Dio kadrova se zapošljava putem javnog konkursa, osim za radna mjesta za koja akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji policije propisuje drugačije.

⁶ Studija slučaja broj 5

⁷ Policijski službenik - pripravnik može biti lice koje, pored opštih uslova za zasnivanje radnog odnosa nije starije od 28 godina života i ima najmanje srednju stručnu spremu.

Pravilnikom koji je usvojen u decembru 2006. godine je utvrđena i nova organizacija Odjeljenja za unutrašnju kontrolu i primjenu ovlašćenja, djelimično je realizovana obuka, ali od usvajanja Akcionog plana nije nabavljana oprema.

Nijesu vršena istraživanja o postojećim uslovima, pojavnim oblicima, uzrocima i metodama nastanka korupcije u policiji.

Aktom o unutrašnjoj organizaciji sistematizaciji Ministarstva unutrašnjih poslova i javne uprave obrazovan je Sektor za bezbjednosno-zaštitne poslove i nadzor u okviru koga je Odsjek za pritužbe, predstavke i drugostepeni postupak i nadzor policije. U junu je zaposlen Rukovodioca odsjeka ali i dalje nisu obezbjeđene pretpostavke za rad zbog nedostajućih kadrovskih i tehničkih kapaciteta.

Ministarstvo pravde i Uprava carina ne posjeduju informacije da je bilo kršenja Etičkog kodeksa službenika i namještenika, dok Poreska uprava navodi da se desio samo jedan slučaj.

Prema informacijama Komisije za utvrđivanje konflikta interesa, većina i nacionalnih i lokalnih javnih funkcionera je prijavila imovinu i ti podaci su dostupni na sajtu Komisije, od oko 1800 javnih funkcionera, 11 funkcionera je prijavilo 18 poklona vrijednosti veće od 50 eura, a Komisija je utvrdila vrijednost za samo 2 poklona.

Ministarstvo pravde u posmatranom periodu nije radilo na identifikaciji diskrecionih ovlašćenja, analizi i reviziji postojećeg zakonodavstva.

Osim saopštenja za javnost i vodiča za pristup informacijama čije donošenje je zakonom propisana obaveza svih državnih organa, Uprava carina, Poreska uprava i Uprava za antikorupcijsku inicijativu su objavile pravila i procedure za ostvarivanje i zaštitu prava građana na svojoj internet prezentaciji i sprovodile su javnu kampanju za promovisanje telefona za pritužbe građana. Uprava policije nije definisala, objavila, niti promovisala procedure za podnošenje prijave i pritužbi građana.

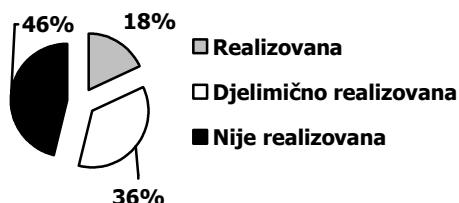
Sve nadležne institucije⁸ su poseban dio svojih izvještaja o radu posvetile sprovedenim aktivnostima na planu borbe protiv korupcije, ali je samo izvještaj Vrhovnog državnog tužioca javan.

Formiran je tim edukatora za obuku državnih službenika i namještenika o sprovođenju Zakona o slobodnom pristupu informacijama i održano je 26 seminara za preko 300 državnih službenika, a nisu sprovedene obuke za građane. Priručnik za državne službenike i Priručnik za građane su urađeni, ali nije poznato kome su i u kolikom tiražu distribuirani, dok Ministarstvo kulture nadležno za nadzor nad donošenjem vodiča za pristup informacijama nema podataka o broju vodiča koji su usvojeni i institucijama koje ih, uprkos zakonskoj obavezi, nisu objavile. Ostale nadležne insitucije, Uprava carina, UAI, MUP I JU i Poreska uprava su donijele vodiče za pristup informacijama.

Većina institucija u svojim odgovorima tvrdi da u potpunosti sprovode Zakon o slobodnom pristupu informacijama, ali MANS-ovo dosadašnje iskustvo pokazuje da pojedine institucije u značajnoj mjeri opstruiraju sprovođenje zakona. Kada su u pitanju zahtjevi koji se odnose na Akcioni plan, najviše problema smo imali sa Upravom policije, koja ne samo što nije dostavljala informacije, već je neke proglašavala državnim tajnama, kao i Poreskom upravom koja u kontinuitetu tvrdi da se sve informacije nalaze na njihovom sajtu, iako ih je tamo često nemoguće pronaći.

⁸ Uprava carina, Uprava policije, Poreska uprava, MUP I JU, Uprava za antikorupcijsku inicijativu

3.3.3. Javnost, civilno društvo, mediji i lokalna samouprava

Od planiranih 11 mjera u oblasti koja se odnosi na javnost, civilno društvo, medije i lokalnu samoupravu realizovane su 2 i to u rokovima predviđenim Akcionim planom, djelimično su realizovane 4, od kojih 3 u roku, 5 nije realizovano, od čega je za 2 istekao rok za sprovođenje.

Javna kampanja koja bi pospješila učešće građana u borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala je samo djelimično sprovedena. Uprava carina je promovisala telefon za prijavu nepravilnosti putem konferencija za medije i bilborda, Poreska uprava je objavila dvije informacije za građane na svom sajtu i promovisala broj za primjenu nepravilnosti u povremenim saopštenjima za medije, dok Uprava policije nije radila posebne promotivne materijale. Uprava za antikorupcijsku inicijativu je sprovodila javnu kampanju i predavanja za studente na temu borbe protiv korupcije.

Što se tiče intenziviranja saradnje institucija zaduženih za borbu protiv korupcije i NVO koje djeluju u toj oblasti, od usvajanja Akcionog plana nisu potpisivani sporazumi o saradnji.

Od svih institucija poznato je samo da je Uprava carina izradila plan integriteta, ali tekst tog dokumenta nije dostupan.

Osim anketa za studenata koje su sprovedene tokom predavanja, Uprava za antikorupcijsku inicijativu nije vršila istraživanja o pojavnim oblicima, uzrocima i mehanizmima nastanka korupcije. U planu su istraživanja koja se odnose na sudstvo, lokalnu samoupravu i obrazovanje.

Izmijenjena je Uredba o organizaciji i načinu rada državne uprave i proširene su nadležnosti Uprave za antikorupcijsku inicijativu na istraživanja i izrade studija o stanju i poljima korupcije.

Od usvajanja Akcionog plana, Uprava za antikorupcijsku inicijativu je održala osam predavanja o korupciji i organizovanom kriminalu na šest visokoškolskih institucija.

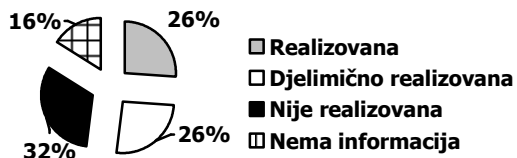
Institut za medije Crne Gore je organizovao četiri obuke za preko 20 novinara. Još početkom 2004. godine je formirana radna grupa za izradu Zakona o nedozvoljenoj medijskoj koncentraciji, ali još uvijek nije urađena ni radna verzija zakona.

Nije bilo konkretnih aktivnosti na planu unapređivanja fer i konkurentnog poslovanja i investiranja, a Vlada je usvojila Program „Eliminisanje barijera za razvoj preduzetništva u Crnoj Gori“. Napravljena je radna verzija podzakonskog akta kojim će se propisati sadržaj Registra kaznene evidencije privrednih društava osuđenih za krivična djela sa obilježima korupcije, što će omogućiti objavljivanje «crne» liste privrednih društava osuđenih za krivična djela sa obilježima korupcije.

Formirana je radna grupa za izradu lokalnih antikorupcijskih akcionih planova, ali još uvijek nije sačinjen ni nacrt tog dokumenta.

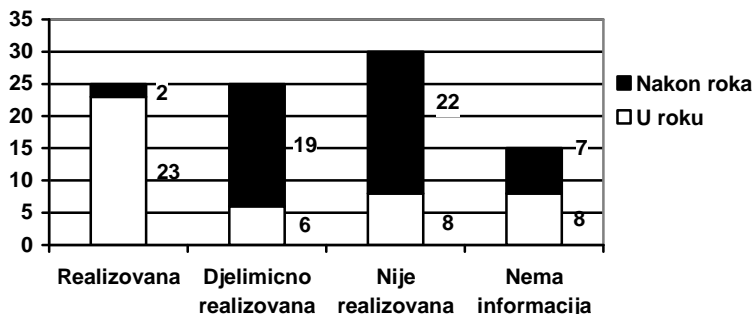
3.4. Specifične mjere protiv korupcije i organizovanog kriminala

3.4.1. Efikasno krivično gonjenje i suđenje

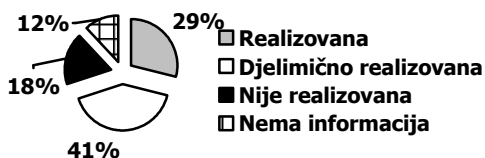

U dijelu Akcionog plana koji se odnosi na efikasno krivično gonjenje i suđenje predviđene su mjere kojima se izgrađuju kapaciteti policije, tužilaštva i sudstva. Od planiranih 95 mjera realizovano je 25, djelimično je realizovano 25, 30 nije realizovano, a nema informacija o sprovođenju 15 mjera.

Većina mjera koje su realizovane su završene u roku predviđenom Akcionim planom, dok je za one koje su djelimično realizovane i nisu realizovane rok za sprovođenje uglavnom istekao. Za skoro polovinu mjera o čijoj realizaciji nema informacija rok za sprovođenje je istekao.

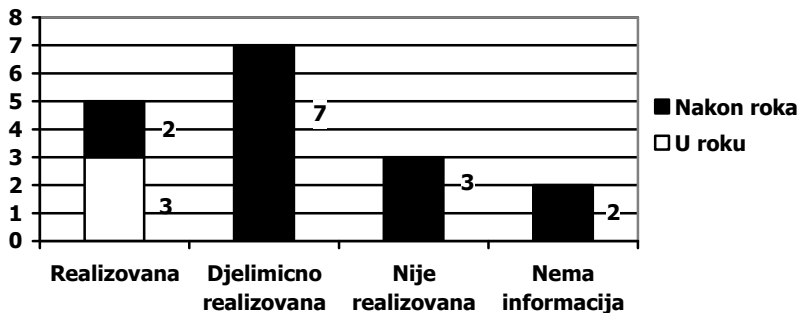

Tužilaštvo

Od planiranih 17 mjera koje se odnose na ulogu tužilaštva u efikasnom krivičnom gonjenju realizovano je 5, 7 mjera je djelimično realizovano, 3 nisu realizovane, a nema informacija o realizaciji 2 mjere.

Polovina mjera koje su realizovane su sprovedene u roku, a za mjere koje su djelimično realizovane i za mjere koje nisu realizovane je istekao rok za realizaciju. Nema informacija o realizaciji 2 mjere za koje je rok takođe istekao.

Zaposleno je šest zamjenika državnih tužilaca. Zakonom o zaradama i drugim primanjima nosilaca pravosudnih i ustavnosudskih je predviđeno da sudije i tužioci imaju pravo na uvećane zarade za 35 odsto, od 1. septembra 2007. godine. Ministarstvo pravde je donijelo Pravilnik o unutrašnjem poslovanju državnog tužioca.

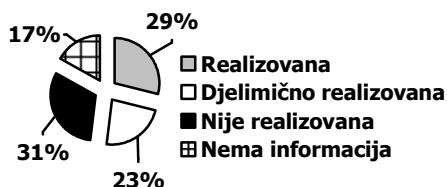
U periodu od usvajanja Akcionog plana do kraja 2007. godine organizovano je niz seminara, ali nema podataka o broju tužilaca koji su ih pohađali, niti temama koje su obrađivane. Tužilaštvo navodi da stručnu literaturu nabavlja u kontinuitetu, pogotovo onu koja se odnosi na Konvencije i Međunarodne ugovore.

Nije uspostavljen informacioni sistem i baze podataka, niti je sprovedena obuka tužilaca za prikupljanje, izradu i analizu statističkih podataka, vezano za izvršioce i strukturu krivičnih djela.

Plate svih tužilaca su povećane na osnovu novog Zakona. Nije nabavljena oprema za Odjeljenje za suzbijanje organizovanog kriminala, plate tužilaca iz tog Odeljenja su dodatno povećane za 50%, a nema podataka da li je zapošljavano novo tehničko osoblje. Imenovan je jedan zamjenik Specijalnog tužioca za suzbijanje organizovanog kriminala.

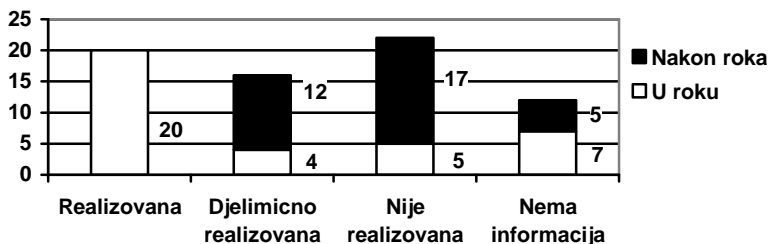
Od usvajanja Akcionog plana tužioci su potpisali sporazume o saradnji Državnim tužiocem Ruske Federacije, Ukrajine, Makedonije, Srbije i Albanije.

Policija

Od planiranih 70 mjera koje se odnose na ulogu policije u efikasnom krivičnom gonjenju, realizovano je 20, 16 je djelimično realizovano, 22 nisu realizovane, a nema informacija o realizaciji 12 mjera.

Sve mjere koje su realizovane su sprovedene u roku, za većinu mjera koje su djelimično realizovane i nisu realizovane je istekao rok za realizaciju. Za skoro polovinu mjera o čijoj realizaciji nema informacija istekao je rok za sprovođenje.

Opšte mjere za jačanje kapaciteta policije

Donešen je Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Uprave policije i Pravilnik o primjeni policijskih ovlaštenja. Pravilnikom je u Odsjeku za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije definisana grupa za suzbijanje korupcije sa dva izvršioce, ali nije formirana posebna organizaciona jedinica, kao što je to predviđeno Akcionim planom.

Procedure za podnošenje prijava i pritužbi građana za korupciju koje bi obezbijedile zaštitu identiteta tih lica nijesu posebno definisane, pa samim tim procedure nijesu ni promovisane.

Nisu definisani ni mehanizmi i instituti zaštite službenika koji su uključeni u borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala.

Uprava policije je usvojila nova pravila za angažovanje saradnika, ali je taj akt proglasila tajnim.

Odsjek za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije

Prema Pravilniku o sistematizaciji nisu formirane posebne organizacione jedinice iz oblasti finansijskog organizovanog kriminala i klasičnog-opšteg organizovanog kriminala, već se ovi poslovi vrše u okviru drugih organizacionih jedinica. Nije formirana ni posebna organizaciona jedinica za problematiku pranja novca, već je u okviru grupe za finansijski kriminal definisano radno mjesto za suzbijanje pranja novca.

Funkcionalan radni prostor za Odjeljenje za sprječavanje i suzbijanje organizovanog kriminala nije obezbijeđen, a službenici tog odjeljenja su od usvajanja Akcionog plana, pa do kraja 2007, godine učestvovali na preko 30 obuka. Nije nabavljena oprema za potrebe ovog Odsjeka.

Operativna baza podataka iz oblasti organizovanog kriminala nije formirana.

Odsjek za suzbijanje privrednog kriminaliteta

Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta, u okviru Odjeljenja za suzbijanje privrednog kriminaliteta nije formirana organizaciona jedinica koja će se baviti problematikom pranja novca i finansijskim istragama, odnosno identifikovanjem i oduzimanjem protivpravno stečene imovine, već su samo sistematizovana radna mjesta. Nije obezbijeđen funkcionalni radni prostor za postojeće Odjeljenje za suzbijanje privrednog kriminaliteta.

Organizovano je devet seminara za službenike Odjeljenja za suzbijanje privrednog kriminaliteta radi izgradnje njihovih kapaciteta za sprovođenje istraga krivičnih djela korupcije i finansijskih istraga, a iz donacija je djelimično nabavljena nova tehnička i komunikaciona oprema u vrijednosti od 10.000 €.

Odsjek za posebne provjere

Pravilnikom o sistematizaciji definisan organizacioni nivo i reorganizovano postojeće Odjeljenje. Prema izvještaju Uprave policije dostavljenom Nacionalnoj komisiji, izrađen je novi predlog izmjena organizacije i sistematizacije Odsjeka.

Uprava policije je proglasila tajnim informacije da li su i kada u okviru tog odjeljenja formirane jedinice za primjenu MTN i operativnu analitiku, koliko je primijenjenih MTN, i koji je odnos između traženih i odobrenih MTN. Prema izvještajima dostavljenim Nacionalnoj komisiji, formirane su jedinice, kadrovska popunjenost je 54% i u toku je popuna radnih mjesta, u toku je i obezbjeđivanje radnog prostora, a Uprava je do juna 2007. godine obezbijedila dio potrebne opreme za sprovođenje MTN⁹, dok u periodu nakon toga nije nabavljena oprema. Sprovedena je jedna osnovna obuka za 16 službenika i jedna specijalistička za 2 službenika.

Nije formirana jedinstvena baza operativnih podataka, a uspostavljena je radna grupa za unaprijeđenje računarskog sistema Uprave policije. Uveden je novi standard u procesu registracije informacija kod rješavanja teških krivičnih djela i započeto povezivanje sa područnim jedinicama i donijet je akt „Uputstvo o radu sa operativnim vezama“.

⁹ Nije poznato koja vrsta opreme je nabavljena i koje vrijednosti.

Prema podacima koje je uprava dostavila Nacionalnoj komisiji, utvrđena je obaveza omogućavanja pristupa policiji elektronskim bazama podataka kroz sklapanje sporazuma sa Poreskom upravom i jednim operaterom telekomunikacionih usluga, i obezbijeđeni su linkovi sa bazom podataka Poreske uprave. U toku je zaključivanje sporazuma sa Upravom carina i druga dva operatera telekomunikacionih usluga.

Nije formiran operativni fond u okviru budžeta policije, niti je sklopljen ugovor sa Centralnom bankom, radi obezbjeđenja novčanih sredstava za potrebe sprovođenja MTN (fiktivni otkup, fiktivno davanje mita, pokazni novac).

Specijalni tim za borbu protiv trgovine ljudima

Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta Specijalni tim za borbu protiv trgovine ljudima je premješten u Odsjek za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije, a nisu vršene adaptacije i obezbjeđenje radnog prostora za taj odsjek, niti nabavka opreme.

Nema podataka da li su formirani timovi za borbu protiv trgovine ljudima u svim teritorijalnim organizacionim jedinicama, da li je formirana baza podataka u cilju njihovog objedinjavanja i centralizovanja, da li je sprovedena specijalistička obuka i u kojim oblastima, ni da li je sprovedena obuka policije u cilju identifikacije žrtava trgovine ljudima. Nema podataka ni o uspostavljanju bilateralne saradnje u regionu, a poznato je da nisu vršene analize kvaliteta ostvarene saradnje.

Ministarstvo unutrašnjih poslova i javne uprave je zaključilo sporazum o saradnji sa dvije nevladine organizacije (Sigurna ženska kuća, Crnogorski ženski lobi). U oktobru je potpisan i Sporazum o međusobnoj saradnji u prevenciji, krivičnom gonjenju, edukaciji i zaštiti žrtvama trgovine ljudima između Uprave policije, Vrhovnog državnog tužioca, Ministarstva zdravlja, rada i socijalnog staranja, Ministarstva prosvjete i nauke i NVO („Crnogorski ženski lobi“, „Sigurna ženska kuća“ i „Centar plus“). Nije bilo posebnih analiza o kvalitetu i nivou saradnje između resornih ministarstava i NVO.

Odsjek za borbu protiv droge i krijumčarenja

Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji uspostavljena je nova organizacija Centra za borbu protiv droge i krijumčarenja, nije vršena nabavka opreme, niti je obezbijeđen adekvatan radni prostor. Organizovano je 7 specijalističkih obuka pripadnika Centra za borbu protiv droge i pet osnovnih obuka za 56 službenika Kriminalističke policije o postupku borbe protiv droge.

Međuresorska grupa radi na Nacionalnoj strategiji za borbu protiv droge i krijumčarenja.

Odsjek za zaštitu svjedoka

Nova organizacija Uprave policije je utvrđena Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, ali su podaci o organizacionoj strukturi Odsjeka za zaštitu svjedoka, nabavci opreme i obezbjeđenje prostora proglašeni tajnom. Prema izvještajima koje je Uprava policije dostavila Nacionalnoj komisiji, odjeljenje je reorganizovano, neophodna oprema je nabavljena i obezbijeđen je adekvatan prostor.

Organizovano je 6 specijalističkih obuka, ali nije poznato koje vrste, niti koji je bio broj učesnika, ali nisu vršene obuke službenika za korišćenje specijalizovane opreme.

Prije usvajanja Akcionog plana potpisal je Sporazum o međusobnoj saradnji i razumijevanju sa jedinicama za zaštitu svjedoka Republike Srbije i BiH, ali nakon usvajanja Akcionog plana nisu potpisivani bilateralni ugovori sa odgovarajućim službama drugih država, u cilju razmjene zaštićenih svjedoka. Nije poznato da li je nakon potpisivanja sporazuma bilo razmjene zaštićenih svjedoka.

Odsjek za kriminalističko tehnička vještačenja

Foreznički centar još uvijek nije u funkciji. U toku je nabavka savremene laboratorijske i druge opreme, od čega je veći dio obezbijeđen. Od početka realizacije Akcionog plana do kraja 2007. godine sprovedeno je 12 obuka, ali nije poznat broj polaznika.

Linija rada za borbu protiv terorizma

Formirane su specijalističke jedinice za prikupljanje i obradu podataka, za minsku zaštitu i organizacione jedinice po centrima bezbjednosti. Podaci o nabavci opreme su proglašeni tajnom, ali prema izvještajima Uprave policije dostavljenim Komisiji, od usvajanja Akcionog plana do kraja 2007. godine, nabavljen je samo laserski sistem za obuku u rukovanju naoružanjem. Organizovane su dvije obuke za eliminisanje opasnosti od improvizovanih eksplozivnih naprava, tri specijalističke obuke za protiv diverzionu zaštitu, i tri obuke za pregovore sa otmičarima.

Nema podataka da li je i na koji način unaprijeđena funkcionalnost organizacione jedinice kroz unaprjeđenje horizontalne i vertikalne povezanosti svih linija rada.

Sektor za državnu granicu

Izvršena je reorganizacija Uprave za državnu granicu i pogranične poslove i uspostavljen je Sektor granične policije sa centralizovanom organizacijom u okviru koga su formirana četiri Odsjeka: nadzor, kontrola prelaženja, operativni rad, i stranci i suzbijanje nezakonitih migracija. Organizovano je 10 seminara kojima je prisustvovalo 115 učesnika, djelimično je obezbijeđena oprema.

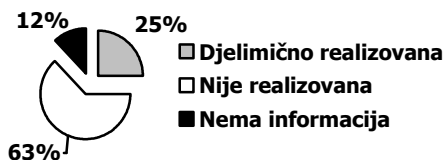
Potpisan je multilateralni memorandum o saradnji organa zemalja Jugoistočne Evrope i razmjenu informacija o identifikovanju, zaplijeni i oduzimanju dobiti stečene kriminalom, a nisu potpisivani sporazumi sa policijama drugih država.

Nacionalni centralni biro INTERPOL-a

Uspostavljen je Nacionalni centralni biro INTERPOL-a, ali mu nije obezbijeđen funkcionalni radni prostor, dok je nabavljen manji dio opreme.

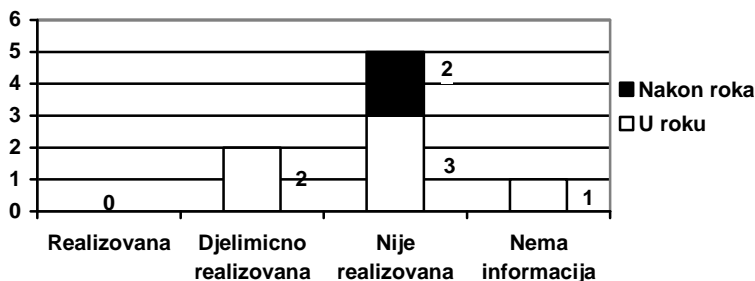
Prijemom u članstvo, 19. septembra 2006. godine, Uprava policije je povezana na Interpol-ov sistem sigurne komunikacije I-24/7. Realizovana je obuka za korištenje informacionog sistema Uprave policije, ali nije poznato vrijeme, ni broj polaznika. Realizovana je i obuka za korištenje Interpol-ovog sistema I-24/7 za sve službenike. Nijesu vršene obuke za korištenje informativnog sistema I-2, jer se one održava u okviru aktivnosti Odsjeka za posebne provjere, ali nije poznat ni broj obuka, ni broj učesnika. Nema informacija o specijalističkim kursovima Interpola.

Sudstvo

Od planiranih 8 mjera koje se odnose na ulogu policije u efikasnom krivičnom gonjenju, nije realizovana ni jedna, 2 su djelimično realizovane, 5 nije realizovano, a nema informacija o realizaciji 1 mjere.

Za mjere koje su djelimično realizovane rok je i dalje u toku, za skoro polovinu mjera koje nisu realizovane istekao je rok za sprovođenje, a nema informacija o realizaciji jedne mjere za koju je rok još uvijek u toku.

Dosljedno sprovođenje principa slučajne dodjele predmeta nije obezbijeđeno, jer je samo u tri suda uvedeno elektronsko šifriranje i raspodjela predmeta, kao pilot projekat.

U periodu od usvajanja Akcionog plana do avgusta 2007. vršen je djelimičan nadzor sudske uprave od strane Ministarstva pravde, shodno Zakonu o sudovima. Vršen je nadzor nad radom dva viša suda i 11 osnovnih sudova.

Striktna primjena odredbi o disciplinskoj odgovornosti sudija nije obezbijeđena, niti su donešeni novi kriterijumi i procedure za postupak izbora sudija, jer Sudski savjet nije izabran u Skupštini RCG.

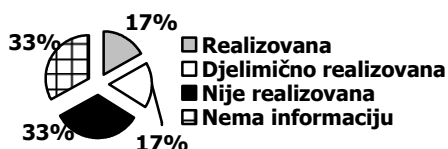
Nije formiran nezavisan sudski budžet.

Centar za edukaciju nosilaca pravosudne funkcije je organizovao sedam modula obuke u cilju specijalizacije sudija.

Od usvajanja Akcionog plana do kraja juna 2007. godine organizovana je samo jedna obuka sudija i zaposlenih u sudskoj upravi o pojavama korupcije i organizovanog kriminala, ali nema informacija o broju učesnika.

U izvještaju dostavljenom Nacionalnoj komisiji, Vrhovni državni tužilac konstatuje da je formirana tripartitna komisija, koju čine predstavnici policije, sudstva i tužilaštva. Predsjednik te komisije je zamjenik Vrhovnog državnog tužioca, koji je izradio tabelarni okvir po kome će se vršiti potpuno praćenje rada na predmetima, od podnosioca krivične prijave, preko djelovanja i rada državnog tužioca, do sudske postupka, za sva krivična djela sa elementima korupcije. Tripartitna komisija je imala 11 sastanaka, ali nema podataka o broju predmeta koje su razmatrali, tumačenjima zakonskih odredbi, niti o preporukama za unapređenje međuinstitucionalne saradnje.

3.4.2. Eksterna i interna revizija budžeta

Od planiranih 6 mjera koje se odnose na Državnu revizorsku instituciju, realizovana je 1, a 1 je djelimično realizovana, 2 nisu realizovane, a za dvije nemamo informaciju. Za svaku od mjera previđena je kontinuirana realizacija.

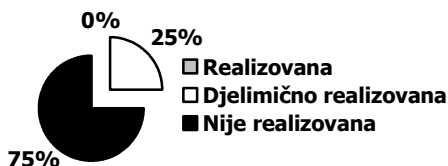
Godišnji izvještaj Državne revizorske institucije za 2006. godinu, objavljen je na sajtu te institucije www.dri.cg.yu, a od usvajanja Akcionog plana DRI je sprovela pet revizija utroška budžetskih sredstava. Ipak, u izvještajima o reviziji nema informacija na osnovu kojih bi se mogao procijeniti kvalitet realizacije mjera, a prema informacijama sa sajta DRI, ta institucija nije podnosila krivične prijave nakon izvršene revizije.

Na zahtjev za informacijama MANS-a Ministarstvo finansija je saopštilo da ne posjeduje informacije o internoj reviziji utroška budžetskih sredstava kod budžetskih korisnika. U Nacrtu drugog izvještaja Nacionalne komisije navodi se da je u toku 2007. godine sprovedena 21 revizija, ali izvještaji o reviziji nisu dostupni, niti ima podataka o broju utvrđenih nepravilnosti, broju preporuka, broju ispravljenih u odnosu na utvrđene nepravilnosti, ni broju krivičnih prijava nakon izvršene revizije.

Od usvajanja Akcionog plana sprovedeno je 8 obuka odgovornih lica zaduženih za upravljanje i raspolaganje budžetskim sredstvima kojima je prisustvovalo preko 60 učesnika.

Izdat je Komentar Zakona o državnoj revizorskoj instituciji i donijet je Pravilnik o načinu polaganja ispita za državnog revizora. Nije rađen poseban priručnik kojim bi se edukovali građani o načinu trošenja budžetskih sredstava, DRI nije sprovedila kampanju za informisanje javnosti, nije objavljivala periodične izvještaje, niti je redovno obavještavala javnost o svom radu.

3.4.3. Savjet za privatizaciju

Od planiranih 12 mjera koje se odnose na Savjet za privatizaciju, nije realizovana ni jedna, djelimično su realizovane 3 za čije sprovođenje je istekao rok, a nije realizovano preostalih 9 mjera, od kojih je za 8 istekao rok.

Procedura prijavljivanja slučajeva konflikta interesa i korupcije u privatizaciji sa kontakt telefonom je objavljena na sajtu Agencije za prestrukturiranje privrede i strana ulaganja i jednom u dnevnoj štampi. Procedura je krajnje neefikasna, jer podrazumijeva da se slučajevi prijave Agenciji za prestrukturiranje privrede i strana ulaganja, koja ih prosljeđuje Agenciji za antikorupcijsku inicijativu, koja ih nakon toga dostavlja Upravi policije.

Od uspostavljanja procedura, u julu 2007. pa do kraja godine, Savjet je dobio 4 prijave za koje nije poznato da li su procesuirane, a nije sačinjavao kvartalne izvještaje o korupciji u privatizaciji.

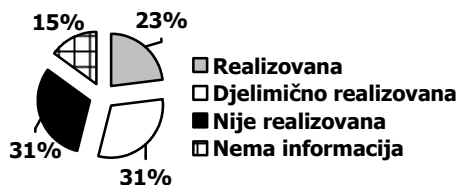
Formirano je mješovito radno tijelo koje se bavilo predmetima, sugestijama, i pritužbama građana na proces privatizacije, ali nije održalo ni jedan sastanak i dobilo je četiri prigovora na proces privatizacije.

Utvrđivanje diskrecionih ovlaštenja članova Savjeta, definisanih zakonom, odlukama Vlade i Savjeta, nije sprovedeno, niti su definisani predlozi izmjena i dopuna zakona i odluka.

Nije utvrđena posebna procedura za ostvarivanje javnosti i transparentnosti, prilikom odabira savjetnika za privatizaciju. Nije uspostavljen sistem za kontrolu ulaganja u privatizovana preduzeća, već se oni definišu za svako preduzeće ponaosob i nisu poznati javnosti. Manjinski akcionari privatizovanih preduzeća nisu uključeni u praćenje procesa privatizacije.

Sajt Savjeta za privatizaciju još uvijek nije uspostavljen. Od usvajanja Akcionog plana Savjet nije organizovao ni jednu javnu raspravu o privatizaciji, niti je upoznao građane i zaposlene sa njihovim pravima na učešće u donošenju odluka i kontrolu procesa privatizacije. Savjet za privatizaciju ne sprovodi Zakon o slobodnom pristupu informacijama, a do sada nije objavio ni jedan ugovor o privatizaciji i ni jedan izvještaj tenderskih komisija o privatizaciji preduzeća.

3.4.4. Uprava za sprečavanje pranja novca

Od planiranih 13 mjera Uprava za sprečavanje pranja novca je realizovala 3, od čega 2 u predviđenom roku, 3 su djelimično realizovane, gdje su za tri rokovi za sprovođenje u toku, 5 nije realizovala, od čega je za 3 istekao rok, dok o realizaciji 2 mjere nema informacija, a za obje su rokovi u toku.

Usvojen je novi Zakon o sprječavanju pranja novca, pa je Uprava izradila predlog novog Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji i dostavila ga Vladi na usvajanje, a tek nakon toga će biti formirano Odjeljenje za kontrolu obveznika i zaposleni novi kadrovi.

Povećan je stepen edukacije postojećih zaposlenih kroz osam seminara koje su organizovale međunarodne institucije, predstavnici Uprave su učestvovali na dva sastanka radnih grupa EGMONT grupe, a organizovano je samo jedno savjetovanje sa ovlaštenim licima u cilju prenošenja znanja stečenih na međunarodnim seminarima.

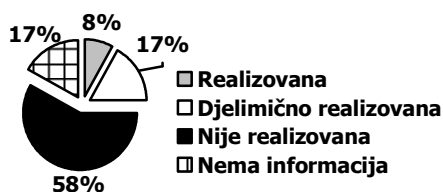
Uprava je u martu izradila Revidiranu listu sa ukupno 65 indikatora sumnjivih transakcija, a u njenoj izradi nije učestvovala Centralna banka. Dopunjena lista je dostavljena obveznicima, ali Uprava nema informacija koliko obveznika je donijelo svoje liste indikatora sumnjivih transakcija.

Uprava je organizovala jedan seminar za ovlaštena lica obveznika i zaposlene koji imaju direktan kontakt sa klijentom.

Od početka sprovođenja Akcionog plana, Uprava nije potpisala ni jedan novi sporazum sa zemljama u regionu, a održana su tri sastanka sa službama u regionu.

Uprava je zaključila samo novi Sporazum o saradnji sa Centralnom bankom, a nije bilo revidiranja postojećih. Od usvajanja Akcionog plana obrađeno je 97 predmeta kroz međuinstitucionalnu stručnu saradnju Uprave i drugih nadležnih organa.

3.4.5. Komisija za kontrolu postupka javnih nabavki

Od planiranih 12 mjera koje se odnose na Komisiju za kontrolu postupka javnih nabavki i Direkciju za javne nabavke, samo 1 je realizovana i to u roku, 2 su djelimično realizovane, a rok za njihovo sprovođenje je istekao, 7 nije realizovao, od čega je istekao rok za realizaciju 3 mjere, a o sprovođenju 2 mjere nema informacija, a za obje je rok za realizaciju istekao.

Ministarstvo finansija je donijelo podzakonsku regulativu neophodnu za primjenu novog Zakona. Od usvajanja Akcionog plana, pa do kraja 2007. godine organizovane su četiri obuke za oko 293 službenika za javne nabavke i članova Komisija za otvaranje i vrednovanje ponuda, u cilju edukacije kadrova za sprovođenje novog zakona.

Nema podataka o broju novih kadrova zaposlenih u Komisiji i Direkciji, niti su raspoloživi pouzdani podaci o njihovoj obuci.

Priručnik o javnim nabavkama još uvijek nije izrađen, niti komparativna analiza zaštite prava ponuđača u zemljama Zapadnog Balkana.

Direkcija za javne nabavke ukazuje da je uspostavljena telefonska linija za prijavu nepravilnosti ali nije promovisana, niti ima podataka o prijavljenim slučajevima korupcije, a od usvajanja Akcionog plana ni Komisija, a ni Direkcija nisu informisale nadležne organe o utvrđenim nepravilnostima sa elementima korupcije u postupku javnih nabavki, niti je Uprava policije na osnovu informacija Komisije podnosila krivične prijave.

Komisija nije radila izvještaje o stanju sistema javnih nabavki, uočenim nepravilnostima u radu i predlozima mjera za unapređivanje sistema.

Nije uspostavljen elektronski sistem javnih nabavki, dok je toku je izrada elektronskog djelovodnika. Nije realizovana IT Obuka službenika za javne nabavke i ponuđača

3.4.6. Komisija za konflikt interesa

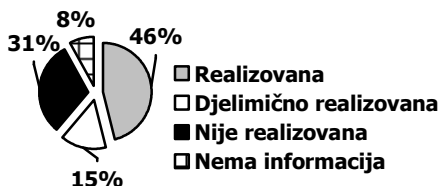
Od planiranih 9 mjera koje se odnose na Komisiju za konflikt interesa, ni jedna nije realizovana, 5 je djelimično realizovano, od čega je rok za sprovođenje 4 istekao, dok 4 planirane mjere nisu realizovane, a za svaku od njih je istekao rok predviđen Akcionim planom.

Novi Zakon o konfliktu interesa nije usvojen, nije mijenjana definicija javnog funkcionera, niti je usklađena sa Konvencijom UN-a protiv korupcije, nije uveden efikasan i proporcionalan režim kažnjavanja, niti je uvedena adekvatna sankcija za dostavljanje lažnih podataka o prihodima i imovini. Nije uvedena ni obaveza Komisije da provjerava i utvrđuje tačnost podataka o prijavljenim prihodima i imovini.

Komisija je Državnom tužiocu dostavila pet obavještenja o nezakonitom sticanju imovine i prihoda, ali tužilaštvo po njima još nije postupalo.

Komisija je realizovala niz programa za edukaciju javnih funkcionera, predstavnika NVO i novinara.

3.4.7. Poreska uprava

Od planiranih 13 mjera koje se odnose na Poresku upravu, 5 je realizovano, od čega je za 1 istekao rok, 3 su djelimično realizovane, a rok za sprovođenje 2 je u toku, a od 4 planirane mjere koje nisu realizovane, za 2 je istekao rok predviđen Akcionim planom, dok o sprovođenju 1 mjere nema informacija

Poreska uprava je u decembru 2006. godine uspostavila telefonsku liniju za prijavu korupcije, do kraja 2007. godine je primila 739 prijava, ali se samo jedna odnosila na korupciju poreskog inspektora i dostavljena je Upravi policije. Putem «kutija za primjedbe i pritužbe građana» nije dostavljena nijedna prijava sa elementima korupcije.

Uprava je putem web sajta sprovela niz anketa o svom radu, ali nije sprovođila istraživanja o postojećim uslovima, pojavnim oblicima, uzrocima i metodama nastanka korupcije u poreskoj administraciji.

Nema podataka o obukama službenika Odjeljenja za unutrašnju kontrolu, a Pravilnik o radu je donijet 20. novembra 2006. godine. Poreska uprava navodi da je od početka sprovođenja Akcionog plana do kraja 2007. godine izvršeno 6,7 hiljada internih kontrola, pri čemu nijesu utvrđene nepravilnosti koje bi ukazivale na koruptivno ponašanje poreskih inspektora ili ostalih zaposlenih.

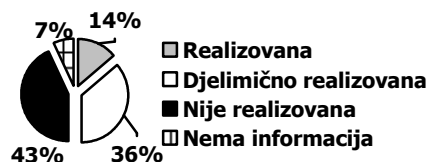
Sektor za poreski i carinski sistem u Ministarstvu finansija je zadužen za nadzor nad radom Poreske uprave, ali Ministarstvo nema podataka o izvještajima o nadzoru.

Nije vršena rotacija zaposlenih u Poreskoj upravi. Etički kodeks službenika zaposlenih u Poreskoj upravi je usvojen 20. novembra 2006. godine.

Sprovedena je obuka 302 službenika za korišćenje informacione tehnologije, a uslov za zasnivanje radnog odnosa u Upravi je sada poznavanje rada na računaru. Sve područne jedinice i ekspoziture Poreske uprave su uvezane u jedinstven informacioni sistem, a u toku je izrada Projekta o objedinjenoj registraciji i sistemu izvještavanja o obračunu i naplati poreza i doprinosa.

Policiji je omogućen direktan pristup i korišćenje baze podataka Poreske uprave i svi podaci o poreskim obveznicima im se periodično dostavljaju u elektronskom obliku, dok se za rasvjetljavanje konkretnih krivičnih djela, dostavljaju po hitnom postupku. Nije poznat broj prijavi podnešen na osnovu realizacije sporazuma.

3.4.8. Uprava carina

Od planiranih 14 mjera koje se odnose na Upravu carina, 2 su realizovane u roku, 5 je djelimično realizovano, od čega je rok za sprovođenje 3 istekao, dok 6 planiranih mjera nije realizovano, a za svaku od njih je istekao rok predviđen Akcionim planom, za jednu kojoj je rok u toku nema informacija.

U Upravi carina ne postoji posebna telefonska linija za prijavu korupcije, već je otvorena linija za prijavu nepravilnosti vezanih za carinske postupke putem koje je podnijeto sedam prijavi zbog nesavjesnog rada carinskog službenika, a nema informacija da li su procesuirane Upravi policije.

Nisu rađena istraživanja o postojećim uslovima, pojavnim oblicima, uzrocima i metodama nastanka korupcije u carinskoj službi, osim ankete koja je sprovedena na carinskim prelazima. Nije izrađen priručnik za građane, niti Etički kodeks carinskih službenika. Vršena je rotacija službenika u Upravi carina, ali nije poznato na kolikom broju radnih mjesta je utvrđena potreba za rotacijom.

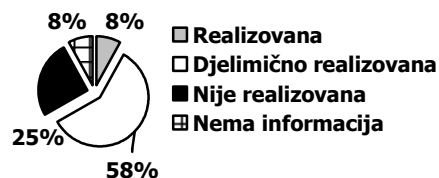
Sačinjen je nacrt Pravilnika o radu Odjeljenja za unutrašnju kontrolu, a djelimično je sprovedena obuka službenika tog Odjeljenja. Interna kontrola je sprovedla 27 istraga, po osnovu 3 istrage dostavljene su informacije nadležnom Državnom tužiocu, a za 5 službenika je podniet predlog za pokretanje disciplinskog postupka. Prema navodima Uprave carina, rade se izvještaji o unutrašnjoj kontroli, ali nam nisu bili dostupni po zahtjevima za informacijama.

Sektor za poreski i carinski sistem Ministarstva finansija je zadužen za nadzor nad radom Uprave carina, ali Ministarstvo nema izvještaje o nadzoru.

Uveden je informacioni sistem sa jedinstvenom bazom podataka, sprovedeno je 6 obuka službenika za korišćenje informacione tehnologije, a nema podataka o broju učesnika.

Potpisan je sporazum sa tužilaštvom, a nije potpisan sporazum sa Upravom policije, pa Uprava policije nema mogućnost da koristi bazu podataka Uprave carina.

3.4.9. Uprava za anti-korupcijsku inicijativu

Od planiranih 12 mjera koje se odnose na Upravu za anti-korupcijsku inicijativu, 1 je realizovana u roku, 7 je djelimično realizovano, od čega je za 5 rok još u toku, 3 nisu realizovane, a rok za njihovu realizaciju još nije istekao, a nema informacija o sprovođenju 1 mjere za koju je rok u toku.

Uprava je djelimično osposobljena za praćenje sprovođenja Akcionog plana, ali ta institucija ne prikuplja izvještaje nadležnih organa o realizaciji Akcionog plana, niti ih stručno analizira, već se izvještaji dostavljaju Upravi policije. Uprava nije dostavljala Nacionalnoj komisiji predloge za izmjenu Akcionog plana, a od konstituisanja Komisije dostavila je svoje mjesečne izvještaje, Predlog pravilnika o radu, odluke o formiranju Nacionalne komisije, i spisak nadležnih organa.

Utvrđen je novi Pravilnik Uprave kojim je predviđeno formiranje jedne službe i dva odjeljenja koji još uvijek nisu formirani. Uprava je izradila i distribuirala promotivne materijale učesnicima predavanja na temu borbe protiv korupcije koje je održano na fakultetima, i objavljivala oglase u dnevnim novinama, a završena je brošura i poster.

Građanskopravne konencija je ratifikovana, ali nije bilo daljih aktivnosti Uprave na primjeni.

Sprovedena je analiza usklađenosti četiri zakona sa odredbama UN Konvencije protiv korupcije: Zakona o javnim nabavkama, Krivičnog zakonika i Zakonika o krivičnom postupku, i Zakona o konfliktu interesa. Uprava nije učestvovala u izradi izmjena i dopuna zakona u cilju harmonizacije zakonodavstva sa UN Konvencijom protiv korupcije.

Nije poznato da li su realizovane preporuke iz Izvještaja GRECO-a, jer će izvještaj o realizaciji biti rađen tek u maju 2008. godine. Uprava je izradila izvještaj o realizaciji aktivnosti koje se sprovedu u okviru Antikorupcijske inicijative Pakta stabilnosti predviđenih Deklaracijom o 10 zajedničkih mjera za suzbijanje korupcije. U izvještaju se ukazuje na realizaciju tri od deset mjera. Finalizovane su aktivnosti koje su se sprovodile u okviru PACO Impact projekta Savjeta Evrope.